Knipic SLavko,
Ljubljana

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

DAILY NEWSPAPER
SLOVENIAN MORNING

NO. 54 — CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, MARCH 7, 1938 — LETO XLI. — VOL. XLI.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev po številnih naših naselbinah

V Gross, Kans., je v kempi umrl WPA delavec Frank Zalokar, star 62 let. Rojen je bil nekje na Štajerskem in je živel v Ameriki 38 let. Sorodnikov ni imel in tudi pri nobenem društvu ni bil.

Slovenska ženska Zveza v Ameriki ima sedaj ogromno kampanjo za pridobivanje novih članic. Kot prva nagrada bo prisojena oni članici, ki pridobi v tej kampanji najmanj 300 novih članic. Nagrada je prosta vožnja od New Yorka do Ljubljane in nazaj, na parniku in na vlaku. Druga nagrada je prosta vožnja iz New Yorka in nazaj. Članica, ki želi to nagrado, mora pridobiti najmanj 300 novih članic. Potem pa sledijo še številne denarne nagrade. Članice S. Ž. Z. so seveda z vso marljivostjo na delu, da si pridobijo eno ali drugo nagrado. Ta kampanja je doslej, do konca januarja, pripeljala v Zvezo že 295 novih članic.

V Los Angelesu, Cal., je preminul Louis Ercek, star 59 let in rojen v Raki pri Krškem na Dolenjskem. Tu zapušča ženo, dva sinova, dve hčeri in brata, v stari domovini pa brata in tri sestre.

V premogovniku v Pinnacle, Colo., je bil ubit rojak Frank Bergant. Velika plast premoga se je usula nanj in umrl je dve uri kasneje na operacijski mizi v bolnišnici. Rojen je bil v Ameriki in zapušča ženo in hčer.

V Sugarite, New Mexico, je preminul rojak Frank Lukančič, star 59 let in rojen v Štangi pri Litiji.

V Evelethu, Minn., je umrla Molly Smolič, stara 43 let. Tam je živela 30 let. Zapušča sina in dve hčeri.

Arma, Kans. — Edward Gorenc, prvoletnik v učiteljišču v Pittsburghu, Kans., je bil po dokončanem prvem semestru postavljen na "honor roll," kar je lepo odlikovanje.

Okrožno sodišče v Ljubljani išče sledeče rojake, ki se nahajajo v Ameriki in ni od njih že dolgo časa nobenega glasu: Jože Suhar, pristojen v občino Mlinše pri Litiji. Odpotoval je leta 1911 v Ameriko in se nahaja baje v Clevelandu, kjer je svoječasno delal v neki tovarni kot mizar. Od leta 1916 ni o njem nobenega glasu več. Nadalje se išče Vincenc Kosec, pristojen v občino Medvode pri Ljubljani. Odpotoval je še leta 1903 v Ameriko in od tedaj ni nobenega glasu več o njem. Ako se omenjena do 1. decembra pri imenovanem sodišču ne zglasita, bosta oba proglašena mrtvim.

Pred nekaj dnevi se je na farmi v Arcadia, Kans., smrtno ponesrečili Karl Pance, star 52 let, rojen v Zagorju ob Savi. Ubilo ga je drevo, ki ga je hotel posekati za kurjavo in se je zrušilo nanj. Ranjki zapušča ženo in tri sinove.

Po dolgi bolezni sušici je umrl Peter Kiljan v Brooklynu, N. Y. Star je bil 34 let in rojen v Ameriki. Po poklicu je bil tiskar. Tu zapušča ženo, sina in mater. Njegov oče in dve sestri so umrli za isto boleznijo.

V Jolietu je naglo umrla žena rojaka Johna Bauerja, stara 64 let. Ko je prisostvovala pogrebu Steve Vertina, se je zgrudila v cerkvi in čez dve uri je umrla.

Anton Kastelic v Butte, Mont., je dobil žalostno vest iz domovine, da je pri Treh farah pri Metliki umrl njegov oče Anton Kostelc, star 68 let. Ranjki je bil dolgo vrsto let v Ameriki, kjer je delal v rudnikih po zapadu.

Za mlade fante

Zvezna vlada pošlje vsako leto na svoje stroške tisoče mladih fantov, v starosti od 18. do 21. leta v posebna vojaška vežbališča, kjer dobijo razno "vojaško treniranje," obenem pa tudi mnogo koristnih naukov za življenje. Mladeniči, ki so poslani v ta taborišča, niso obvezani služiti pri vojakih, lahko pa postanejo pozneje častniki v rezervi. Dotična vojaška taborišča bodo odprta v juliju in avgustu mesecu. Mladenič se zaveže, da bo v taborišču 30 dni. Vožnja v taborišče in nazaj, hrana, stanovanje, zdravniška postrežba, vse to plača vlada sama. Kogar veseli se mora takoj prijaviti v uradu: Citizens Military Training Camp, 337 Bulkley Bldg., Cleveland. Vsi fantje so zdravniško preiskani, predno jih pošljejo v taborišče.

V Euclidu

Workers Alliance v Euclidu bo nocoj protestirala na seji mestne zbornice v Euclidu glede relifne administracije. Relief v Euclidu se je znižal za 10 odstotkov. Kdor se zanima naj bo nocoj navzoč na seji mestne zbornice v Euclidu ob 7:30 zvečer.

* Delavski zastopniki v angleškem parlamentu so dvignili protest proti novi angleško-ameriški trgovski pogodbi.

Bradley bo zaslišan v četrtek

Vrhovni sodnik mestnih sodnij je naznanil, da bo v četrtek dopoldne zaslišal Lee Bradleya, katerega je dal governer države Ohio zapreti radi krive prisege. Obravnava pred mestno sodnijo bo prinesla na dan, če je Bradley v resnici po krivem prisegel, ko je obdolžil governerja Daveya raznih nerednosti, ali ne. Ako bo Bradley spoznan krivim pred mestno sodnijo, tedaj bo nemudoma ponovno aretiran in izročen višji sodniji, in ako bo spoznan nedolžnim, tedaj bo governer — blamiran.

Smrt pionirja

V nedeljo ob 11. uri dopoldne je preminul dobro poznani Louis Rehar, stanujoč na 18709 Kildeer Ave. Ranjki je že dalj časa tožil, da se ne počuti dobro, vendar je še vedno bil pokoncu in hodil okoli. Pogreb ranjkega se vrši v sredo pod vodstvom A. Grdina in Sinovi pogrebnega zavoda. Pokojni je bil član društva Napredek št. 132 JSKJ. Podrobnosti priobčimo jutri.

Mrs. Richman umrla

V soboto se je vršil pogreb Mrs. Minne Richman, soproge Charles L. Richmana, predsednika The Richman Bros. Co.

Prve koze

Kot naznanja zdravstveni komisar Clevelanda se je v mestu pojavil prvi slučaj koz od leta 1931.

Nemci zopet zahtevajo "pravice" na Češkem

Berlin, 5. marca. Ministerski predsednik čehoslovaške republike dr. Hodža je imel včeraj oster govor naperjen proti izjavi Hitlerja, češ, da nima Nemčija naravno pravico skrbeti za svoje brate izmed mej nemške republike. Dr. Hodža je izjavil, da čehoslovaška republika nikdar ne bo dovolila, da bi se kdo vtikaval v njene razmere. Češkemu premierju odgovarja danes nemško časopisje, ki trdi, da bo Nemčija vedno gledala za interese svojih ljudi, brez ozira, kje se nahajajo. Čehi so se pritoževali, pravijo Nemci, češ, da so bili zapostavljani pod habsburškim režimom. Enako se danes pritožujejo Nemci na Čehoslovaškem, češ, da jih češka vlada prezira in preganja.

Anglija študira laške zahteve glede miru

London, 5. marca. Angleški kabinet se je včeraj posvetoval o zahtevah, katere je stavil laški diktator Mussolini Angliji, in na podlagi katerih lahko pride do laško-angleškega sporazuma in prijateljstva. Lord Perth, angleški poslanik v Rimu, se obenem še posebej dnevno posvetuje z angleškim ministerskim predsednikom Chamberlainom. Pri seji ministrov je bil navzoč tudi minister za angleške kolonije in dominione, kar je posebno značilno. Čuje se, da angleške kolonije in dominioni nikakor niso zadovoljni s sedanjo politiko angleškega ministerstva.

Prva žrtev

Šest let stari Richard Malek je postal včeraj prva žrtev med otroci v avtomobilski nezgodi. Fantiček se je igral pred hišo, stekel je preko ceste in pri tem ga je podrl neki star avtomobil na tla in ga ubil. Družina stanuje na 11814 Lenacrave Ave. Letos v Clevelandu ni bil še noben otrok ubit od avtomobila. Malek je 22. avtna žrtev v letošnjem letu. V trenotku, ko je bil Malek povožen, je nekdo pozvonil pri vratih Martina Maleka, očeta otroka, ki je prišel odpirat vrata in videl, kako je avto povozil sina. Policija je pozneje aretirala rojaka Louis Strainerja in ga obdolžila uboja otroka. Strainer stanuje na 9618 Union Ave. Njegov avto je imel slabe zavore in tudi avtna tromba ni delovala, vendar trdi Strainer ,da je otrok priletel direktno pod kolesa, ko je Strainer vozil samo 20 milj na uro, in da je bila nesreča neizogibno.

Smrtna kosa

V nedeljo je po dolgi bolezni preminul v bolnišnici rojak Jakob Kropar, star 74 let. Stanoval je na 15012 Sylvia Ave. Ranjki je bival v Ameriki 40 let. Bil je član društva Mir št. 142 SNPJ, rojen v Kranju na Gorenjskem, kjer zapušča več sorodnikov. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj iz Jos. Žele in Sinovi pogrebnega zavoda na 452 E. 152nd St. Bodi ranjkemu ohranjen blag spomin!

Governer govori

Nocoj večer govori potom radia governer države Ohio Martin L. Davey. V Clevelandu bo prinašala njegov govor WHK radio postaja ob 7:45.

Je raje državljanka

Washington, 4. marca. Sarah Beecher de Luppe, ameriška državljanka po rodu, ki je pa zgubila ameriško državljanstvo, ko je poročila evropskega grofa, se je danes odpovedala grofovskemu naslovu in častem v namenu, da bi zopet postala ameriška državljanka. Zglasila se je v delavskem oddelku ameriške vlade, kjer so ji zopet podelili ameriško državljanstvo, nakar je odpotovala v Evropo k svojemu soprogu. Ko so jo vprašali zakaj se je odpovedala grofovskemu naslovu, je odgovorila: "Ker je naslov ameriškega državljana več vreden kot vsi grofovski, knežji ali vojvodski naslovi."

Mrs. Pyke napada uporne demokrate radi žensk

Mrs. Bernice Pyke, ki je v zvezni službi kot kolektorica colnine v Clevelandu, in je obenem podpredsednica redne demokratske stranke ter načelnica ženskega političnega gibanja v Clevelandu, je te dni ostro nastopila proti takozvanim "uporniškim demokratom," katere je obdolžila, da skušajo razbiti politični vpliv žensk v javnosti. Mrs. Pyke je prišla s svojo izjavo na dan, potem ko se je pojavilo prvo "uporniško gibanje" med demokratskimi ženskami v Clevelandu. Voditelji tej upornih demokratskih žensk so izjavili, da sta W. B. Gongwer in Bernice Pyke, voditelja stare demokratske stranke, bolj divja "kot pa Stalin in Hitler."

Mrs. Pyke je med drugim povedala: "Ako želijo ženske v Clevelandu ohraniti svojo dosedanjo veljavo v politiki, ako želijo ohraniti svoj vpliv, tedaj morajo ostati zedinjene. Kakor hitro bodo ženske razcepljene v dva tabora, zgubijo ves svoj vpliv. Ni moj namen in nikdar ni bil, da bi komu diktirala. Naša ženska demokratska organizacija je neprestano poslovala kot organizacija svobodnih žensk, kontrolirana samo od žensk samih. Osebna nasprotovanja in sovraštva, razprtija in hujskanje, vse to bo povzročilo propast vpliva demokratskih žensk v Clevelandu."

Nove strojne puške

V Clevelandu se je organizirala nova tvrdka pod imenom Nomar Arms & Ordinance Co., ki namerava začeti z izdelovanjem strojnih pušk in revolverjev. Te strojne puške, kot trdijo izumitelji, bodo lahko oddale 3,414 krogel v eni sami minuti, revolverji pa, katere bodo izdelovali, bodo imeli od 40 do 50 krogel. Izumitelj tega najnovejšega strelnega orožja je neki Louis Nolan iz Charlestona, W. Va.

Mrs. Mahnič ponesrečila

Še pretekli petek se je ponesrečila Mrs. Mary Mahnič, 1134 E. 78th St. Na ledenih tleh ji je spodletelo, da je padla in pri tem nevarno poškodovala roko. Mrs. Mahnič je članica društva Marije Magdalene št. 162 K. S. K. J. Prijateljice so prošene, da jo obiščejo.

Znižane cene

Od danes naprej so znižane cene žganju v državnih trgovinah. Država je znižala cene žganju 70 različnim vrstam žganja.

Postava glede delavskih plač bo završena?

Washington, 5. marca. Predsednik Roosevelt je začel dvomiti, da bo sedanji kongres sprejel postavo glede minimalnih delavskih plač in maksimalnih delovnih ur. Napram časnikarjem se je predsednik izjavil, da bi nad vse rad videl, da se ta postava sprejme, toda nasprotstvo med posameznimi kongresmani je preveliko, da bi prišlo do sporazuma. Najbolj nasprotujejo nameravani postavi kongresmani iz juga, ki se bojijo, da bi postava uničila industrije na jugu, ako bi morale plačevati višje plače. Roosevelt je napram navzočim časnikarjem tudi govoril, kaj je njegova administracija storila v petih letih. In naredilo bi se lahko več, če bi kongres ne bil tako trdovraten.

Prebivalstvo sveta

New York, 5. marca. Iz nemških gospodarskih krogov prihaja obvestilo, da je štelo v letu 1936 vse prebivalstvo sveta 2,116,000,000 oseb. Od teh jih je živelo 526,000,000 v Evropi. 1,162,000,000 v Aziji, 151,000,000 v Afriki, 266,000,000 v Ameriki in 11,000,000 v Avstraliji. Pod angleškim gospodstvom je danes 516,000,000 ljudi, prebivalstvo Kitajske se računa na 437,000,000, v Rusiji je 171,000,000 ljudi, v Zedinjenih državah 144,000,000, pod Francijo spada 111,000,000 oseb, Japonska šteje 99,000,000 prebivalcev, Nemčija 68,000,000 in Italija 51,000,000.

Najden mrtev

V soboto okoli 10. ure zvečer so našli mrtvo truplo Louis Benko-ta. (Kje so truplo našli in kako, se nam ne sporoča.) Ranjki je bil star 48 let. Tu zapušča soprogo Marijo in sina James, ki je star štiri leta. Pogreb ranjkega se vrši v torek popoldne ob 2. uri iz Jos. Žele in Sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave. na Highland Park pokopališče. Naj bo ranjkemu mirna ameriška zemlja

Neplačani računi

Cleveland je eno izmed mest v Zedinjenih državah, kjer je največ neplačanih računov za vodo. Odjemalci vode v Clevelandu dolgujejo mestni vladi nič manj kot $1,880,000 za uporabo vode. Mesto Cincinnati n. pr. nima niti enega dolžnika, v St. Louisu dolgujejo ljudje le $300,000. The Citizens liga ostro prijema mestno vlado in trdi, da je slednja nemarna pri iztirjevanju starih računov.

Delo v Clevelandu

Trgovska zbornica poroča, da je bilo v februarju v Clevelandu zaposlenih 61,198 delavcev v raznih industrijah. V februarju mesecu lanskega leta pa je imelo v istih industrijah 80,537 delavcev delo, ali skoro 20,000 več. Največ delavcev je zgubilo delo v železarski in jeklarski industriji. Po malem so se v februarju začela odpirati dela v industriji za obleke in v tekstilnih tovarnah sploh.

Lepa udeležba

Koncert g. Franjo Schiffrerja je včeraj posetilo lepo število naših ljudi. Dvorana je bila skoro napolnjena. Pevec g. Schiffrer je pel kot poje umetnik, ki mu je Bog podaril za to izredni talent. Podrobni opis koncerta prinesemo v eni prihodnjih številk.

Škof Schrembs v Clevelandu poudarja moč organizacije. Tisoče odličnih ljudi ga posluša

Cleveland. — Preteklo soboto je imel clevelandski škof Most Rev. Joseph Schrembs značilen govor glede katoliške organizacije. Poslušalo ga je nad 1,000 ljudi, ki so z največjim zanimanjem sledili njegovim izvajanjem.

Da dokaže moč in vpliv organizacije je škof Schrembs podal jako primeren vzgled: "Ko sem bil še mlad duhoven," je rekel škof, "sem se peljal v stari kočiji po razoranih cestah države Michigan.

"Voznik kočije je znal imenitno udrihati s svojim bičem. Tolkel je cvetkah in jim odsekaval glave ali pa zadel z bičem mimo bežeče metulje.

"Nekoč sem mu pokazal gnezdo os in ga vprašal, zakaj ne udari z bičem proti temu gnezdu. Kočijaž mi je pa urno odgovoril: "No sir, te ose so organizirane. Nje ni varno napasti."

"Mi katoličani," je nadaljeval škof, "še danes nimamo pravega pojma o pomenu organizacije. Zlasti bi se morali organizirati v obrambo svete vere in za ohranitev mednarodnega miru.

"Ako v tem oziru katoličani držimo skupaj, ne bi bilo izkoriščanja od nobene strani in nobena vlada se ne bi drznila pognati svoje ljudi na bojišče in k prelivanju krvi.

"Mi kot katoličani se moramo predvsem zavedati visokega nauka našega Stvarnika in Zveličarja, ki je dejal: Ne storite bližnjemu, česar samim sebi ne želite. Pojdite med vse narode in jim oznanujte mir in resnico."

"Zarotniki" pripovedujejo, kako so nameravali ubiti diktatorja Stalina, se polastiti Kremla in odpraviti vlado komunistov

Moskva, 5. marca. Aleksij Rikov, bivši ministerski predsednik sovjetske Rusije, je podpisal včeraj svojo lastno smrtno obsodbo, ko je priznal, kako se je zaeno z drugimi voditelji komunizma zarotil, da ubijejo diktatorja Stalina in se polastijo bivše carske palače Kremla, kjer je danes sedež komunistične vlade.

Z zarotniki je sodeloval bivši ruski vojni minister Leon Trotzky. Nemška armada bi imela zarotnikom pomagati v trenutku, ko bi zarotniki uprizorili revolucijo v Moskvi. Nemčija bi vdrla v Rusijo in se polastila Ukrajine.

Rikov, ki je eden najstarejših boljševikov in ki je bil prvi zaupnik pokojnega Lenina, je izjavil, da ne more prenašati sedanjega diktatorskega režima, katerega je vpeljal komunist Stalin.

Pred isto sodnijo kot se nahaja Rikov je tudi 20 drugih bivših najvišjih boljševiških voditeljev, ki so vsi obtoženi veleizdaje. Vsi bodo obsojeni v smrt, kajti enaka aretacija v Rusiji pomeni že vnaprej smrt.

Tekom dveh let, odkar diktator Stalin "čisti" komunistično stranko, je padlo že 1,800 Rusov, katere so obdolžili zarote proti diktatorju.

Stari možje so zopet postali mladi

Baltimore, Md., 5. marca. V John Hopkins bolnišnici so zdravniki iz 17 starcev naredili 17 mladeničev z uporabo neke nove vrste zdravila. Z zdravilom so preizkušali eno leto, predno so stvar sprožili v javnosti. Zdravilo je tekočina, nekak sintetični moški hormon, ki se vbrizga pod kožo. Najprvo so to zdravilo začeli izdelovati v Švici pred dvema letoma. Dr. Eager sporoča javnosti, kako je opazoval spremembo osebnosti zdravnikov. Brada je začela zopet rasti, koža, ki je bila prej suha in preperela, je postala sveža in oljnata, glas se je izboljšal in v več slučajih so moški zopet prišli do svoje potence. Spak pri tem je, da se mora zdravilo neprestano vbrizgavati, ker telo hitro absorbira zdravilo.

WPA dela

V Clevelandu je sedaj 46,100 oseb, ki so ali bodo v kratkem prideljene k raznim WPA delom. Tekom enega meseca jih bodo klasificirali še 1350, nakar bo kvota za Cleveland popolna. Od maja meseca naprej bo v Clevelandu na delu 47,700 delavcev pri raznih WPA projektih. To je najvišje število, ki je bilo še kdaj dovoljeno našemu mestu.

* Bivši angleški minister za zunanje zadeve bo najbrž imenovan poslanikom za Zed. države.

Italija trdi, da je 30 držav priznalo abesinsko posest

Rim, 5. marca. Laška vlada trdi, da je doslej priznalo že 30 držav Abesinijo kot laško lastnino. Med temi državami so v prvi vrsti: Nemčija, Švica, Avstrija, Ogrska, Jugoslavija, Albanija, Japonska, Mančukuo in Jemen. K tem prištevajo Italijani še Poljsko in Latvijo, ki sta se nekako pol-uradno izjavili za "abesinskega cesarja" v osebi laškega kralja. Enajst držav je, ki so priznale Italijo kot de facto lastnico abesinske zemlje. Med temi so: Anglija, Francija, Belgija, Grška, Bolgarska, Romunska, Čehoslovaška, Turčija, Iran, Peru in Haiti. Pet držav je že poslalo diplomatične zastopnike v Rim, kjer so kreditirani na dvoru kralja-cesarja. Te države so: Čile, Panama, Guatemala, Nicaragua in Ecuador, h katerim prištevajo tudi Nizozemsko, Turčijo in Grško. Nekaj držav je še dvomljivih.

Iz bolnišnice

S Svetkovo ambulanco je bila pripeljena na dom iz Glenville bolnišnice Mrs. Frances Opara, 15708 Trafalgar Ave. Prijateljice so prošene, da jo obiščejo.

Iz bolnišnice

Iz bolnišnice se je vrnil Andy Bajt, 979 Addison Rd. Prijateljem se zahvaljuje za obiske in cvetlice. Lahko ga obiščejo na domu.

* V Mehiki se je ustanovila nova politična stranka, ki bo skušala združiti komuniste.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto $5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto $5.50; pol leta $3.00.
Za Evropo, celo leto, $7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, $5.50 per year; Cleveland, by mail, $7.00 per year.
U.S. and Canada, $3.00 for 6 months Cleveland, by mail, $3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, $5.50 per year, $3.00 for 6 months.
European subscription, $7.00 per year.
Single copies, 3c

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

33 No. 54, Mon., March 7, 1938

Nemčija ljubimkuje z Balkanom

Nemčija išče danes prijatelje ali zaveznike v onih državah, s katerimi je bila svoječasno v principielnem nasprotstvu. Na Francijo in Anglijo se ne more zanesti, zato je privezala na sebe Mussolinija, a zadnje čase se zlasti ozira po Balkanu, kjer tvorijo tri države, Jugoslavija, Romunska, Grška, s skoro 40,000,000 prebivalci, ugodna tla za nemško ekspanzijo v političnem in gospodarskem oziru.

Ne bomo razpravljali o tem, če je nemško ljubimkovanje z balkanskimi državami trajnega pomena, toda priznati se mora, da se nekdajni nemški "Drang nach Osten" aktivno razvija, in ostali evropski državniki ta nemški pritisk na Balkan in proti vzhodu motrijo z največjo pozornostjo. Na vsak način se mora reči, da ima Nemčija danes izvrstne diplomate, ki znajo iz nekdanjih nasprotnikov — kovati prijatelje, da, morebiti celo zaveznike današnje proti-demokratične Nemčije.

Obisk jugoslovanskega ministerskega predsednika dr. Stojadinovića v Berlinu, ki se je zaključil pred nekaj tedni, je na vsak način skrajno značilen. Nemci so gar kar en teden zadržali v svoji sredini in ga gostili kot najbolj prijateljskega vladarja. Dr. Stojadinović je prvi jugoslovanski državnik, ki je prišel po svetovni vojni v Berlin, kjer so ga proslavljali kot navadno ne proslavljajo niti kralje in cesarje. Njemu v počast so bili prirejeni državni banketi in državni lovi na zverjad. Odprli so mu dohode v skoro vse nemške tajnosti, v Kruppove tovarne, v vse nemške družabne zavode. Kaj je povzročil tedenski obisk jugoslovanskega predsednika v Berlinu, moramo še počakati, da se ozračje očisti. Skoro pa bi rekli, da danes Jugoslavija ni več tako lojalna članica Male antante kot je bila lansko leto in vsa leta poprej.

Seveda, Nemčija nikakor ne pričakuje, da bi Jugoslavija zavrgla vse prijateljske vezi, s katerimi je bila ves čas privezana na Francijo. Lahko se pa reče, da Jugoslavija danes ni več — politična služkinja Francije. Skratka rečeno, Jugoslavija se je naveličala držati jarem za aspiracije nekaterih večjih evropskih velesil.

Franciji še danes ni bilo mogoče nevtralizirati nemškolaško zvezo v jugo-vzhodnem delu Evrope. Obisk Stojadinovića v Berlinu pa je dal evropskemu političnemu položaju nove skrbi, dasi v začetku primeroma majhne, toda skrbi so. Zlasti skrbi Francijo, ki je dosedaj računala na Jugoslavijo kot na svojo najboljšo zaveznico, saj je bila Jugoslavija primorana priti Franciji na pomoč z orožjem, ako bi bila Francija napadena od Nemcev. Danes je ta pomoč skoro gotovo splavala po vodi. Ni verojetno, da bi Jugoslavija tvegala stotisoče svojih sinov za Francijo, ako nastopi Nemčija. Ako obisk Stojadinovića v Berlinu ni dosegel druzega, je dosegel — nevtralnost Jugoslavije v francosko-nemškem sporu.

Z zanimanjem pa se tudi opazuje, da kancler Hitler ni ponudil dr. Stojadinoviću proti-komunistične pogodbe, kakoršnjo je sklenil z Italijo in Japonsko. Hitler je zaenkrat zadovoljen, da ima na Balkanu nekako "primerno fronto" in da živi v zavesti, da mu od tam ne preti nič hudega. Torej lahko obrne svojo pozornost drugam. Obisk Stojadinovića v Berlinu je pa tudi iz ekonomskega stališča uvaževanja vreden. Nemčija išče trg za svoje izdelke, obenem pa išče Nemčija surovine za ogromne nemške tovarne. Dvajset odstotkov jugoslovanskih izdelkov gre že danes v Nemčijo. Enako število tudi iz Romunske in Grške. Pa tudi Nemčija se je znala zadnje čase okoristiti v tem oziru. Jugoslavija je večinoma poljedelska država. Nemčija išče tam trg za svoje poljedelske stroje, obenem pa tudi želi investirati svoj denar v Jugoslaviji, da tako postane Jugoslavija bolj odvisna od Nemčije. Do danes je v Jugoslaviji investiran skoro izključno francoski ali pa angleški kapital.

Kaj misli jugoslovanska javnost o tem ljubimkovanju Nemčije napram Jugoslaviji je težko povedati. Domovinsko časopisje sicer komentira o tem, toda izrazi so nekako polni bojazni, brez pravega pomena, čemur je pač vzrok, ker se časopisje v Jugoslaviji ne more tako jasno izražati kot na primer ameriško časopisje. Dogodki prihodnjih pet let pa bodo pokazali, če je obrnila Jugoslavija na pravo pot, ko ljubimkuje z Nemčijo. Kar se nas tiče ne zaupamo niti Nemcu niti Italijanu.

Kaj pravite!

Proletarec ve povedati, da misli osrečiti Cleveland komunistični tednik "Naprej," ki se zdaj tiska v Pittsburghu. Tiskala bi ga Oglarjeva tiskarna. "Naprej" podpirajo komunisti in mlačni socialisti. Govori se, da dobiva "Naprej" podporo od Stalina iz Moskve. Torej Clevelandčani, lepi časi se vam obetajo.

* * *

Ohijskega governerja Daveya so imeli razni ameriški časopisi že obsojenega in pokopanega. Ampak governer je politik in je zadnji trenutek zmešal štreno vsem skupaj. Je že tako na svetu, da z obrcanim vsakdo simpatizira in mu pomaga na noge.

BESEDA IZ NARODA

Razgovor z našimi trgovci

Piše A. Grdina

Enkrat sem že poročal, da je daroval Frank Čebul $5 za kulturni vrt in to že drugič. Rad bi se bil kaj več ž njim pogovoril, pa ni nikdar imel časa. Zato sem pa od njegove prijazne soproge vse zvedel in to tudi zdaj podajem cenjenim bralcem v vednost, pa če je Franku prav ali ne.

Oba, Frank in njegova žena sta Gorenjca. Pri hiši, kjer je Frank doma, se je reklo pri Čebulovem Tinetu. Pet bratov in dve sestri so bili v družini. Eden izmed bratov se nahaja v Kanadi, trije so v Clevelandu. Poleg našega Franka sta tukaj še Tone in Jack, ki sta oba mesarska pomočnika pri Pintarju. Frank je pa lastnik dveh grocerij in mesnic in sicer na 1147 Addison Rd. ter 14615 Sylvia Ave.

Ni čuda, če so vsi trije Čebulovi bratje tukaj mesarji, saj so imeli že doma pri hiši veliko prodajalno in mesnico.

Leta 1905 je prišel Frank v Ameriko, star šele 17 let. Odšel je v državo Michigan za očetom njegove sedanje žene, ki je pa takrat še ni bilo v Ameriki. Poznala sta se pa še izza mladih let.

Frank je dobil delo v bakrenem rudniku. Delala sta skupaj z Mr. Mušičem, ki je postal pozneje njegov tast. Ko mi je Frank pripovedoval, da je odšel že po šestih letih nazaj v domovino, bi bil rad vedel, zakaj se mu je tako mudilo domov. Pa ni hotel nič povedati. Tedaj se pa oglasi Mrs. Čebul in ukaže:

"No, kar povej, zakaj si prišel tako hitro domov!"

"Bi me vzelo vse predolgo," se je izgovarjal Frank.

"No, bom pa jaz povedala, ampak najprej naj on pove, kako je služil vojake."

"Pa naj bo, no," se uda Frank. "Osem let sem služil vojake in orožnike. Dve leti sem bil prepozen za nabor, zato so me pa potem tako radi imeli, da sem moral dlje služiti. Ko sem bil potrjen, me niso več pustili domov, ampak me takoj oblekli v vojaško suknjo. To je bilo leta 1911. Potrdili so me k 17. pešpolku v Celovec. Ker bi bil moral služiti eno leto dlje za kazen, ker sem bil pozabil priti na nabor, sem se javil, da grem raje k orožnikom. Poslali so me v Tuzlo, Bosna, leta 1914. Tisto leto se je pričela tudi svetovna vojna.

Orožniška služba je bila zame nekaj čisto novega. Tu smo imeli orožniki v oblasti in takorekoč vso pravico urejevati s temi ljudmi, ki niso znali ne brati ne pisati, vsaj oni ne od 25. leta naprej. Tem ljudem je bilo treba o zakonih države vse dopovedati in s silo iz njih izsiliti, kar je šlo za državo, v davkih in drugem. Kdor je hotel pri teh ljudeh kaj doseči s prijaznostjo, je že še šlo. Pa vendar nisi smel biti preveč domač ž njimi. Orožnike so namreč sovražili ko samega vraga. Kdor se jim je enkrat zameril, je moral biti takoj prestavljen, ker sicer bi mu šlo za glavo. Ponoči ni smel sam orožnik nikamor, ker ni nikoli vedel, če ne preži kdo nanj za vogalom. Primerilo se je, da so prišli orožniki ob življenje pri iztirjatvi davkov.

Tako sem služil tam ves čas svetovne vojne. Ko je bila pa vojska končana, je bilo tudi naše službe konec. Nekega dne prihrumi na našo orožniško postajo grupa banditov. Začeli so streljati na kosarno in vpili, naj pridemo ven. To je bilo ob prevratu leta 1918, ko je padla avstrijska vlada, nova Jugoslavija pa še ni bila urejena, da bi delala red in mir. To priliko so porabili domačini, da bi se maščevali nad orožniki.

Mi smo se nekaj časa branili za zaprtimi vrati, toda končno smo se pa le morali udati premoči. Odpeljali so nas enajst kilometrov daleč v zapor. Pobrali so nam našo obleko in nam dali v nadomestilo nekaj cap in opanke. Vtaknili so nas v neko staro poslopje. Ko smo prosili za luč, so nam rekli, da bomo že videli luč, pri kateri nam bo dovolj svetlo. Teh groženj smo se ustrašili, ker smo z gotovostjo pričakovali, da je po nas.

Kaj je za storiti? Tukaj ne bo zdravo ostati, zato skušam dobiti na svojo stran čuvaja in ga vprašam, če bi bila kaka pot, da bi se človek odkupil. Zdelo se mi je, da se bo dalo kaj napraviti, čeprav me sicer čuvaj ni posebno prijazno gledal. Povem mu, da imam tam, odkoder so me odvedli, denar in bi mu ga dal, če bi mi pomagal pobegniti in še enemu mojemu prijatelju.

Čuvaj mi je rekel, da bo poskusil, morda bo šlo. Rekel pa sem mu, če me misli na begu ubiti, naj me raje kar takoj. Rado se je namreč prigodilo, da so navidez jetnikom pomagali uteči, potem so jih pa ustrelili, češ, da so hoteli pobegniti. Zmenila sva se, da mu dam en tisoč dinarjev. Stražnik mi je še naročil, naj bom pripravljen vsak čas.

Kako nestrpno sem čakal ure, ko bom prost. V prsih mi je srce nabijalo, da se je skoro slišalo. V duhu sem se že videl, da sem prost.

Stražnik je res držal besedo in okrog polnoči naju je s prijateljem odpeljal skozi vrata. Komaj sem bil zunaj, sem poskočil, da so odletele opanke v en krat, ostale cape pa v drugi in jo ucvrl naravnost po poti, po kateri so nas prej pripeljali sem. Za menoj jo je ubral pa tudi moj tovariš.

Tako dirjava čez drn in strn, da pritečeva vsa zasopla do deroče reke Drine. Mostu ni bilo tukaj nobenega, reka pa deroča, da se nisva upala spustiti se vanjo. Ampak ne pomaga nič, treba je tvegati, kajti zadej nama je šlo za glavo. Torej kar planeva v vodo in plavava na drugo stran. Deroča voda naju je zanesla daleč doli. Moj tovariš je bil tako utrujen, da ni mogel več naprej, čeprav sva bila že skoro pri bregu. Čeprav sem bil tudi sam na smrt utrujen vsled boja z deročimi valovi, sem pomagal tovarišu, da sva srečno dosegla nasprotni breg.

Ko sva stopila na suho, sva se najprej malo odpočila, potem jo pa ubrala naprej, da doseževa najino prejšnjo postajo. Res sva prišla srečno tje. Dobila sva ženo, ki je bila prej naša kuharica in ta nama je odprla, da sva prišla zopet v najino postajo. Tam sva dobila najin denar in potem počakala, da je prišel za nama najin stražnik, ki nama je pomagal k begu. Dala sva mu obljubljeno plačilo, se razume.

Zdaj je bilo treba gledati, kako pridem naprej. Hotel sem priti do vlaka, ki bi me odpeljal v domovino. Najbližja postaja je bila Brčka, oddaljena 42 kilometrov. Napotil sem se torej tje, ves čas v strahu, da me domačini primejo in ubijejo. No, pa sem vseeno srečno prišel, dobil vlak in se odpeljal proti domu, kamor sem srečno dospel."

Kaj ne, dragi čitatelji, za kožo je šlo Franku, pa se je kot čvrst Gorenjec le izmazal.

Ampak, v začetku smo omenili, da je bil en vzrok, da jo je Mr. Čebul tako hitro odkuril iz Amerike. To je bilo vse radi Micke, sedanje Mrs. Čebul, ki je bila edinka pri Mušičevih. In reči se mora, da je Frank dosti pretrpel, predno jo je dobil. Naj še omenim, da je tudi Mickin oče prišel med vojno iz Amerike in je moral v vojsko, kjer je umrl. Micka je pa doma čakala na Franclja, da se bo vrnil iz vojske. Pa ga je končno le pričakala. Dne 18. novembra 1918 sta se poročila v Mengšu. Na. 12. avgusta 1920 se je vrnil Frank v Ameriko, par mesecev za njim je prišla pa tudi Mrs. Čebul.

Frank je delal šest mesecev v tovarni, potem je šel pa za mesarja k Mr. Veselu. Tam je delal tri leta, potem je delal pa pri Pintarju šest let. Leta 1929 je kupil mesnico od Mrs. Kramar na Addison Rd. ter tako postal samostojen trgovec z mesnico in grocerijo. Potem je prevzel pa še trgovino od Mrs. Bruss na Sylvia Ave. in tako uspešno vodita obe prodajalni. V družini sta sinova Frank in Rajko, ki pohajata v višje šole. Mnogo sreče in nadaljnega uspeha želimo Čebulovim.

—o—

Iz zapadne strani

Cleveland, O. — Večkrat me kdo vpraša, kako in kaj obstoji Klub zapadnih slovenskih društev in koliko delnic je podpisanih. Omeniti hočem le to, da v letu je dvanajst mesecev in če bi se vsak mesec tako dobro odzvali kot so se v prvem, bi lahko rekli čez leto dni: naš trud ni bil zaman, ter bi se uresničilo to, kar se dela že osem let.

Na zadnji seji se je priporočalo od gospodarskega odbora, da se prosi vse tiste, ki niso še vrnili nazaj obveznic glede delnic, da jih izpolnijo in izročijo gospodarskemu odboru ali društvenih tajnikom. Ako mu ni mogoče podpisati delnic, naj isto pošlje nazaj, da se čim prej pride do zaključka in da se ne dela brezpotrebnih potov za to. Ker je to važnega pomena, se vas opozarja, da to storite prej ko mogoče.

Torej zavedajmo se Slovenci tu na zapadni strani mesta, da potrebujemo narodni dom. S tem povzdignemo večjo slovensko naselbino in dobimo shajališče za mlade in odrasle.

Prihodnja seja se vrši 27. marca, točno ob dveh popoldne v istih prostorih. Na sejo so vabljeni vsi rojaki zapadne strani. Tudi ženske naj pridejo. Seja je splošna. Opozarja se zastopnike in zastopnice vseh društev, da se redno udeležijo sej. Dolžnost je društvenih uradnikov, da opominjajo na sejah dotične zastopnike ali zastopnice, da gotovo pridejo. Le v skupnosti se deluje za boljši napredek. Ravnati se moramo po pravilih kluba.

Jakob Jesenko, predsednik.

—o—

Dopis iz Euclida

Hvala Bogu in pa Materi božji, tako smo rekli danes po končanem delu. Tako tudi jaz rečem in še s to pripombo: hvala lepa mojim pomagalkam, ki so mi tako pridno pomagale pri kontestu vdov. Sama ne bi mogla v tem času nikdar toliko napraviti. Najprvo bi se rada zahvalila članicam podružnice št. 49 SŽZ, ki so mi dale pogum in pomagale. To so: Frances Kosten, Mary Stušek, G. Skrbec, Mary Walter. Od Oltarnega društva so mi v veliki meri pomagale: U. Trtnik, Rozi Zdešar, T. Potokar. Da bi še vse druge imenovala, bi vzelo preveč prostora. Torej hvala lepa vsem skupaj. Če se je pa kaj zamerilo, naj se pa odreže. Hvala lepa tudi Rev. Bombachu, da sem imela avto vedno na razpolago. Hvala lepa vsem društvom. Ob priliki bom tudi jaz pripravljena kaj za vas storiti.

Tebi pa, Jaka, bi najraje eno prikopala, da si me tako v cajtenge dal, hoteč mi pomagati. Veš, moje tekmovalke so potem z vso ihto šle na delo, boječ se, da bi ne bila jaz prva. Ko si videl, kaj si napravil, Te pa še zraven ni bilo, čeprav si tako sveto obljubil. Aha, Ti je bilo kec! Torej tudi Ti zaslužiš vse priznanje, da si pripomogel k dobremu uspehu. Najlepša Ti hvala.

Zmagovalki, Josie Baitt, pa čestitam prav iz srca na njeni zmagi. Živela!

Sporočam tudi članicam podružnice št. 49 SŽZ, da se vrši mesečna seja danes, 7 marca, ker je prvi pondeljek v mesecu. Seja se vrši v spodnjih prostorih pri sv. Kristini. Pridite v velikem številu.

Torej še enkrat prav lepa hvala vsem skupaj in pozdravljeni vsi bralci priljubljene Ameriške Domovine.

J. Intihar.

—o—

ST. CLAIR RIFLE CLUB

V torek 8. marca se vrši redna klubova seja in strelska vaja. Opozarjam člane, da se iste gotovo udeležijo. Nadalje opozarjam tiste člane, ki imajo še vstopnice od zadnje prireditve na rokah, da iste vrnejo tajniku do seje.

Izid zadnjih strelskih vaj:

Dolenc S.	114
Sušel	115
Kavčnik	92
Peterka	107
Novak J.	110
Ferkol	74
Urankar M.	112
Urankar J.	108
Kobal	96
Baraga	72
Sietz	71
Stampfel	97

A. Bozich, tajnik.

—o—

Loterijska sreča ali smola

Človek kaj rad pričakuje svoje sreče iz loterije. Navadno je razočaran, kadar pa se zdi, da se mu je sreča le nasmejala, pa večkrat sledi še večje razočaranje.

Tako se je zgodilo neki ženski v Lecbnu na Zg. Štajerskem. Sanjalo se ji je, da so v loteriji bile izžrebane številke 27, 9, 69. Brž je tekla v bližnjo loterijsko kolekturo, kakršno pri nas poznajo še starejši ljudje, pa je stavila te številke. Gospodična, katera je v kolekturi zapisala njene številke, ji je izročila listek in srečna ženska je hitela domov, prepričana, da bodo njene številke tudi res zadele. Revica pa ni pogledala na listek, ali je gospodična res vse tako napisala, kakor ji je bila naročila. Vse tri številke so prihodnjo soboto res prišle na dan. Ženska je bila vsa blažena ter je hitela v loterijo po denar. Ko pa je pokazala svoj listek, so ji rekli, da ni zadela, ker je stavila na številke 27, 9 in 96. Gospodična se je bila namreč zmotila ter je zadnjo številko napačno zapisala. Ženska pa ni odnehala in je tožila. Sodišče si ni vedelo pomagati. Nazadnje pa so se stranke pobotale. Loterija je ženski izplačala 1,100 šilingov ali 88,000 din, zato pa je ženska morala nositi vse pravdne stroške.

Uradniku Sueške družbe v Kairi, g. Jeanu Barlozu, pa se je zgodilo še nekaj hujšega. Kupil je veliko srečko ter jo spravil v žep svoje suknje. Kmalu nato pa se je odpeljal domov na dopust v Pariz. Tukaj je bral, da je glavni dobitek zadela srečka z njegovo številko. Silno se je prestrašil, ko se je spomnil, da je srečko pustil v Kairi v stari obleki. Brž je odpotoval v Kairo, kjer pa svoje stare suknje ni več našel, ker jo je njegov sluga že prodal starinarju. Srečka je bila všita pod podlogo. Mož je naglo hitel k starinarju, ki pa je suknjo že prodal nekemu mornarju, kateri pa je odšel že kdo ve kam po svetu. Z mornarjem in staro suknjo pa roma po svetu srečka, ki je zadela 10,000 funtov šterlingov. Sedaj g. Barloze išče tistega mornarja. Želimo mu vso srečo!

—o—

IZ PRIMORJA

—Gorica. — Zopet se je zgodila smrtna nesreča s strelivom. Na severni strani Sv. Gabrijela sta pobirala staro železo 30 letni Stanko Rijavec in 24 letni Alojz Rijavec, pomagal pa jima je tudi Alfred Šušmelj star 35 let. Izkopali so projektil večjega kalibra, ki pa je pri odpiranju eksplodiral. Alojza Rijavca je vsega razmesarilo. Šušmelju pa je odtrgalo levo nogo. Stanko Rijavec je dobil težje poškodbe na desnem očesu.

—Otlica. — Iz Rusije se je vrnil Anton Bratina, kjer je ostal od leta 1914. ko je bil ujet na ruski fronti. 22 let je preživel v Sibiriji. Nazaj ga je prignalo domotožje. Italijani pa pravijo, da so ga izgnali, ker je italijanskega rodu!

—Trst. — Neki Tominc Bruno je bil odlikovan z vojaškim križem za zasluge v Abesiniji.

—Breginj. — Ivan Menič je prejel nagrado 600 lir za dvojčke.

—Trst. — 80 letna Marija Starin je padla po stopnjicah ter se teško ranila. V bolnišnici bo morala ostati 8 tednov.

—Pivk France teško zbolel. Gorica, januarja 1938. — Glavni obtoženec v črnovrškem procesu Pivk Franc je bil obsojen od posebnega sodišča v Rimu na 26 let ječe, dosmrtno policijsko nadzorstvo in sekvester vsega premoženja. Zaporno kazen so mu določili takole: 10 let za izdajanje strogo tajnih vesti, 14 let za izdajanje rezerviranih vesti in 2 leti za razširjanje slovenskih knjig. Do sedaj je bil zaprt v skrajno slabo vzdrževanih, temnih in vlažnih prostorih ječe v Fosani, pokrajine Cuneo. Na lastno prošnjo in priporočilo zdravnika zaradi skrajno slabega zdravstvenega stanja pa bo premeščen v neko ječo na jug Italije, kjer so razmere kaznjencev znosnejše in dobivajo tudi boljšo in znatnejšo hrano. Pivk ima za seboj šele 3 leta ječe, 7 let je bil pomiloščen od raznih amnestijah tako, da ima presedeti še 16 let ječe. Doma pa je pustil dve nepreskrbljeni hčerki, ki živita v skrajni bedi, od katerih je ena slaboumna že od rojstva, druga pa bolehna.

—Posestvo na dražbi. Ilirska Bistrica, februarja 1938. — Kot že marsikatero naše posestvo tako bo tudi Smukovo v Ilirski Bistrici prodano po javni dražbi, če se prej ne prijavi kak kupec. Smukova gostilna in mesarija je bila znana daleč naokoli, kjer so se zlasti ob sejmih radi shajali kmetje iz okolice, pa tudi domačini. Smukova mesarija pa je bila ena med prvimi v Ilirski Bistrici. Domačini trdijo, da bo tudi to posestvo, kot že nešteto drugih, kupil bistriški milijonar Viktor Tomšič.

—Gorica. — Pri avangvardističnih smučarskih tekmah v Črnem vrhu je bila prva četa iz Trnovega. Sledile so čete iz okoliških vasi. Zadnji so bili Goričani. V spustu je bil prvi Zonta Anton iz Otlice; vsa ostala mesta, razen enega, so zavzeli domači fantje, prav tako so zavzeli vsa mesta razen prvega v slalomu.

Če verjamete al' pa ne

Neki trgovec na St. Clairju (ime iz previdnosti zamolčim), je naročil večjo količino blaga iz tovarne. Ker pa naročenega blaga precej dolgo ni dobil, je pisal na tovarno sledeče pismo:

"Cenjeni! Prosim vas, da mi takoj pošljete naročeno blago! Že ves teden sem v trgovini brez hlač, čevljev in nogavic."

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Morilec —! Morilec —!" je vpil Očko in še vedno kazal na okno. Sam pa sem vrgel medvedarico na mizo, zgrabil za repetirko in se zagnal z zdravo nogo k oknu. Ako je bil morilec še zunaj, je bil izgubljen. Videl ga sicer nisem, pa za oknom slone, da me ni mogel zadeti, sem zaporedoma osemkrat ustrelil v temo.

Halef je koj razumel.

"Ne streljaj več!" je kriknil.

In v hipu je bil na oknu ter mislil skočiti na ulico.

Zgrabil sem ga za nogo.

"Si znorel —?"

"Pusti me! Za njim moram!"

In že se mi je iztrgal ter skočil z okna.

Rad bi se bil sklonil za njim, pa okno je bilo za moja ramena preozko. Druga nisem spravil ven ko glavo in levo roko. Videl sem Halefa dirjati na desno proti dvoriščnim vratom skozi katera je sijal ogenj na ulico.

Obenem pa se je izza Čurakove hiše nam nasproti pognala temna postava za Halefom.

Kdo je bil —? Vsekakor sovražnik. Dvignil sem repetirko k licu.

Na naši strani ulice je mimo razsvetljenih dvoriščnih vrat smuknila druga temna postava.

"Manah el-Barša —!" je kriknil Halef in se pognal za njim.

Torej Manah el-Barša je bil tisti, ki me je mislil skozi okno ustreliti —.

Pomeril sem na razsvetljeni stožec, ki je sijal skozi odprta dvoriščna vrata. Tam mimo je moral priti tisti, ki se je pognal iz Čurakove hiše za Halefom.

Sedaj se je pojavil v svetlem stožcu. Dobro sem ga videl, bil je prav tako oblečen kakor rajni Čurak. Ustrelil sem.

Pa zgrešil sem ga. Ker je bilo okno preozko, sem moral meriti z levim očesom in streljati z levico. Ni čuda, da ga nisem zadel. Naj me kdo zadene, zagozden v ozko, nizko okno, s puško ob levem licu, v negotovi, plapolajoči luči —!

Koj sem se obrnil nazaj v sobo ter zaklical Očkotu in Omarju:

"Brž za njimi! Skozi prednjo sobo in dvorišče pa skozi vhod in na desno po ulici! Halef je med dvema sovražnikoma!"

Zunaj so pokali streli. Halefove pištole so bile. Tovariša sta zagrabila za puške.

"Pustita puške!" sem dejal. "Vzemita nož in pištolo! Pa brž, brž!"

Odhitela sta. Žal nisem mogel za njima.

Okamenel je sedel handžija za mizo. Roke je še vedno držal tako kakor pred nekaj trenutki, ko je ogledoval repetirko. Odkar je Očko kriknil, se še ni genil, ni zinil.

Ko sva bila sama, je končno našel prvo besedo.

"Ef — ef — effendi —!" je jecljal. "Kaj — kaj — kaj je bilo?"

"Saj si sam videl in slišal!"

"Stre — stre — streljali so —!"

Stresel sem ga za ramena.

"Človek, zavedi se! Čisto trd si od strahu!"

"Je meni veljalo?"

"Ne. Meni."

"Mislil sem, ker — sem vam pomagal, da so na mene streljali —."

"Ne, tvoje dragoceno življenje ni bilo v nevarnosti, le moje!

Pa zapri oknice! Ni treba, da bi še kdo drug poskušal streljati skozi okno."

Omahovaje je stopil k oknu. Gotovo ni bil bojazljivec, pa vse se je vršilo tako naglo, da je bil čisto zmešan. Zaprl je oknice ter omahoval nazaj na stol.

Prižgal sem si čibuk.

"Kadiš —?" se je zavzel. "Oni zunaj pa se borijo —!"

"Jim mar morem pomagati —? Da si pogumen človek, bi pohitel za njim!"

"Hvala! Mene zadeva nič ne briga."

"Pa kadi tudi ti!"

"Ko se še ves tresem —? Tvoja stara puška je zagrmela ko top!"

"Da, močen glas ima, dobra stara tetka! Jo bom kar spet nabil. Videl si, kako je dobro, če je puška nabita! Da je bila prazna, bi sedajle moj položaj ne bil ravno zelo zavidljiv!"

"Saj si imel še repetirko!"

"Tisto si ti držal v rokah. Medvedarica pa je ležala na mizi in pri roki mi je bila. Sicer pa ne vem, ali bi bila repetirka tako temeljito učinkovala ko medvedarica."

"Si streljal na morilca?"

"Ne. Niti videl ga nisem. Videl sem le ustje cevi, merila je naravnost na moje čelo. Druga nisem mogel, ko da sem s svojo kroglo vrgel njegovo cev v zrak. In to mi je uspelo."

Na dvorišču so vreščali in nemirno letali ljudje. Čuli so strele in kričanje pa mislili, da sta prišla Aladžija. Silen strah jih je zagrabil.

Tovariši so se vrnili. Halef je bil grdo zdelan. Njegova obleka je bila raztrgana in umazana in s čela mu je curljala kri.

Prestrašil sem se.

"Si ranjen? Je nevarno?"

"Ne vem. Preišči me, gospod!"

"Vode sem!"

In ker ni bilo koj vode pri roki, sem namočil robec v pivo in mu omil obraz.

Oddahnil sem si.

"Hvala Bogu! Le praska je. Ni nevarno. V štirinajstih dneh je zaceljena."

Halef se je smejal.

"Lepo! Ampak namen ni bil tako čisto nedolžen. Za življenje mi je šlo."

"Kdo je streljal na tebe? Manah el-Barša?"

"Ne. Oni drugi."

"Kdo je bil?"

"Tema je bila, nisem ga spoznal, čeprav sta bila najina obraza tako blizu skupaj, da bi se bila lahko poljubila."

"Slutim, da je bil mesarjev brat."

"Čisto lahko da je bil. Vsa zagrabil je ko mesar."

"Pripoveduj! Omar, ti pa poišči obveze v mojem sedlu!"

"Naglo, zelo naglo se je vse vršilo. Ko sem vtaknil glavo skozi okno, sem opazil na tleh pod oknom človeka. Mislil sem skočiti na njega, pa zgrabil si me za nogo. Iztrgal sem se ti sicer, pa ko sem bil zunaj, je neznanec planil na noge in zbežal."

"Manah el-Barša je bil. Ko sem prisluškoval pri Dere kulibi, je pravil, da bi rad poskusil, ali smo res neranljivi. In res je poskusil. Takale neranljivost ni nič kaj prijetna lastnost, kakor kaže."

(Dalje prihodnjič.)

—o—

—Trst. 350.000 lir je dobila fašistična zveza za zgraditev fašističnega doma. Denar so dali tržaški ladjedelničarji.

—Gorica. V Gorici je dne 24. decembra umrla gospa Marija Simčič, mati odvetnika dr. Teofila Simčiča in gospe Anice dr. Kraljeve.

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

1938			MAR			1938
Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

APRIL

3.—Pevski zbor Slavčki, spomladanska igra v avditoriju S. N. Doma.

10.—Jugoslovanski pasionski klub, Pasionska igra v avditoriju S. N. Doma.

17. — Koncert mladinskega pevskega zbora "Kanarčki" v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

17. — Slovenska mladinska šola SND, prireditev ob zaključku šolskega leta v avditoriju S. N. Doma.

23.—Baseball klub društva Mir št. 10 SDZ, ples v S. N. Domu na 80. cesti.

23.—23d Ward Democratic Club, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

23.—Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ priredi velik ples v Slovenskem domu na Holmes Ave.

24.—Društvo sv. Kristine št. 219 KSKJ priredi plesno veselico ob priliki 11-letnice društva.

24.—Dramsko društvo Abrašević, predstava in ples v avditoriju S. N. Doma.

24.—Koncert društva Planina v S. N. Domu v Maple Hts.

30.—Slovenska Ženska Zveza, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

30.—Društvo Ložka Dolina, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

MAJ

1.—Zbor Slovan priredi koncert v Društvenem domu na Recher Ave.

1.—Društvo sv. Štefana št. 224 KSKJ priredi plesno veselico v šolski dvorani sv. Pavla na 40. cesti in St. Clair Ave.

1.—Koncert pevskega zbora "Cvet" v dvorani na Prince Ave.

1.—Društvo Pioneers HBZ, prireditev v obeh dvoranah S. N. Doma.

1.—Podružnica št. 10 SŽZ priredi Materinsko proslavo v obeh dvoranah Slovenskega doma na Holmes Ave.

7.—Častna straža SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

8.—Ilirija Junior High pevski zbor priredi koncert v počast materam v Slovenskem domu na Holmes Ave.

8.—KSKJ Ohio Boosters kegljaška liga, plesna veselica v S. N. Domu.

8.—Mladinski pevski zbor "Crički" priredi spomladanski koncert in materinsko proslavo v S. N. Domu na 80. cesti.

8.—Podružnica št. 41 SŽZ obhaja osmo obletnico in materinsko proslavo v S. D. Domu na Waterloo Rd.

8.—Mladinski pevski zbor Škrjančki priredi Materinsko proslavo v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

14.—Podružnica št. 47 SŽZ priredi Materinsko proslavo v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

14.-15.—Jugoslovanski kulturni vrt, prireditev v avditoriju in spodnji dvorani S. N. Doma.

15.—Slovesno praznovanje desetletnice Slovenske delavske dvorane na Prince Ave.

21.—Društvo Marije Magdalene št. 162 KSKJ priredi plesno veselico v Knausovi dvorani.

21.—White Motor Union Local 32, ples v avditoriju S. N. Doma.

22.—Pevski zbor društva Zvon priredi pomladanski koncert v S. N. Domu na 80. cesti.

28. — Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ obhaja 25-letnico obstanka v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

28., 29., 30.—Prireditev novega Slovenskega doma v Euclidu v domovih prostorih.

28., 29., 30. — Praznovanje 11-letnice obstanka skupnih društev fare sv. Vida, na prostorih stare cerkve na Norwood Rd. in Glass Ave.

29.—Mladinski pevski zbor Kraljički v Maple Heights priredi koncert v S. N. Domu, Maple Heights.

29.—Društvo sv. Ane št. 150 KSKJ praznuje 25-letnico društva v S. N. Domu na 80. cesti.

JUNIJ

5.—Desetletnica podružnice št. 21 SŽZ v Jugoslovanskem narodnem domu v West Parku.

5.—Društvo sv. Vida št. 25 KSKJ, piknik na Pintarjevi farmi.

5.—Bliss Coal Co. ima piknik na Stuškovih prostorih v Wickliffe, O.

12.—Pevsko društvo Zvon priredi letni piknik na prostorih Maple Gardens.

12.—Društvo sv. Križa št. 214 KSKJ priredi piknik pri Zornu na Bradley Rd.

12.—Slovenska godba Bled priredi izlet na Stuškovo farmo v Wickliffe, O.

19.—Društvo Združeni bratje št. 26 SSPZ priredi piknik na Stuškovi farmi v Wickliffu.

19.—Društvo Na Jutrovem št. 477 SNPJ, piknik pri Joseph Zornu na Bradley Rd.

26.—Podružnica št. 49 SŽZ ima piknik na Stuškovi farmi v Wickliffu.

JULIJ

3.—Društvo Danica št. 34 SDZ ima piknik na Joe Zorn prostorih na Bradley Rd.

3.—Piknik Mladinskega pevskega zbora Slavčki na Stuškovi farmi v Wickliffe, O.

10.—Zadružni piknik na Močilnikarjevi farmi, ali piknik Slovenske zadružne zveze.

10.—Piknik mladinskega pevskega zbora Kanarčki na Zornovi farmi.

10.—Pevski zbor Sloga priredi izlet na Stuškove farme v Wickliffu.

17.—Zbor Slovan ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

17.—Društvo Vrtec št. 11 SSPZ ima piknik na Stuškovi farmi v Wickliffu.

24.—Klub slovenskih groceristov in mesarjev ima piknik na Pintarjevi farmi.

24. — Društvo Brooklynski Slovenci št. 48 SDZ priredi piknik na Zornovih prostorih na Bradley Rd.

24.—Društvo Washington št. 32 ZSZ ima piknik na Stuškovi farmi v Wickliffe, O.

31.—Piknik skupnik društev fare sv. Vida na Pintarjevi farmi.

31.—Piknik skupnih društev fare sv. Lovrenca na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

AVGUST

7.—Piknik župnije Marije Vnebovzete na Močilnikarjevi farmi.

SEPTEMBER

10.—Društvo Clairwoods št. 40 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

11.—Samostojna Zarja, 10-letnica, opera v avditoriju S. N. Doma.

12.—Pričetek konvencije S. D. Zveze v avditoriju S. N. Doma.

21.—Društvo Martha Washington št. 38 SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

OKTOBER

1.—Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

15.—Častna straža SDZ ima plesno veselico v avditoriju S. N. Doma.

23.—Mladinski pevski zbor Slavčki, koncert v avditoriju S. N. Doma.

22.—23d Ward Democratic Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

29.—Društvo Carniola Tent 1288 TM, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

30.—Jesenski koncert pevskega društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.

30.—25-letnica Slovenske zadružne zveze v Slovenskem domu na Holmes Ave.; program popoldne in zvečer.

DECEMBER

31.—Društvo Zvon priredi zabavni večer v S. N. Domu na 80. cesti.

—o—

IZ DOMOVINE

—V Ljubljani je umrl g. Ivan Golob, upokojenec državne železnice.

—V Trebnjem je umrl g. Josip Zupančič, trgovec z usnjem in načelnik gasilske čete.

—Volkovi v okolici Mokronoga. Nič nenavadnega ni, da v hudi zimi zapuste sestradani volkovi svoja običajna bivališča in si hite iskat hrane drugam. Lovci in drvarji jih pogosto slede, zlasti ob hrvatski meji. Redko pa se pripeti, da pridejo v severnejše kraje. Letošnja zima jih je vendar privedla tudi v mokronoško okolico. Prebivalci posameznih vasi se upajo na pot le v družbi in oboroženi s sekirami. Človeka volkovi v mokronoški okolici še niso napadli. Verjetno pa je, da bo sedanje toplo vreme zvabilo volkove spet drugam.

—Na Visokem pri Kranju je umrla gospa Ivana Jagodic, posestnikova žena, mati ravnatelja škofijskih uradov g. Jožeta Jagodica.

—Smrtna kosa. Nenadoma je umrla ga. Alojzija Palčič, žena posestnika Lojzeta Palčiča z Vrhnike pri Ložu. Zapušča šest otrok. Bila je vzorna žena in dobra mati. Naj počiva v miru!

—Načrt za progo Črnomelj—Vrbovsko izdelan. Finančni odbor narodne skupščine je razpravljal o državnem proračunu za prometno ministrstvo in je prometni minister dr. Mehmed Spaho v svojih izvajanjih povedal med drugim, da so za več novih železniških prog že izdelani načrti, tako tudi za novo progo Črnomelj—Vrbovsko, ki bo vezala Slovenijo z morjem.

—V Koprivnici je umrl Janez Kukovičič v 83 letu starosti, globoko veren mož, ki je razširjal poleg svojega trdega dela tudi misijonsko misel.

—V Savljah pri Ježici je umrla Marija Kermavner, žena posestnika in železniškega uslužbenca. Pokojnica je bila članica raznih organizacij.

—V Makolah je umrl po dolgotrajni bolezni ugledni posestnik in trgovec Lovro Novak, ki se je tudi mnogo udejstvoval v javnem življenju ter bil dolga leta župan, odbornik posojilnice v Makolah ter odbornik okrajne hranilnice v Slovenski bistrici.

—V Vevčah pri Ljubljani je umrla Ana Hirschegger, soproga uradnika papirnice v Vevčah.

—V Trbojah je umrl Jože Rozman. Bil je mnogo let cerkveni ključar in ima precejšnje zasluge za ustanovitev fare v Trbojah.

—Nesreča v gozdu. Iz št. Vida pri Stični poročajo: Posestnikov sin Jožef Gliha je podiral v gozdu les za zgradbo novega doma gasilske čete v Velikem Gabru. Pri tem mu je smrekov hlod zlomil nogo. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

—V Kranjski gori je umrl Ignacij Prosen, pekovski mojster.

—V Ljubljani je umrl Edmund Kavčič, bivši špecerijski trgovec in izdelovalec likerja "Florian," ki je dočakal 70 let.

—V Mali Ligojni pri Vrhniki je umrl Jakob Kovač. Bil je najstarejši občan vrhniške občine, ki je umrl v 95. letu starosti.

—Na Bledu je po kratki mučni bolezni umrla šele 40 let stara mati Marija Kajdiž, ki zapušča moža in 10 nedoraslih otrok.

—Dne 29. januarja so domači pogrešili sorodnico Donat Antonijo, p. d. Damjanovo Tono, 60 let staro vdovo iz Cerknice, ki je od moževe smrti živela pri svojih sorodnikih. Bila je povsod priljubljena zaradi svoje poštenosti in vestnosti. Zlasti je rada obiskovala bolnike in jim stregla v bolezni. Zadnje čase pa je bilo opažati na njej znake duševne zmedenosti, ki so se pa samo od časa do časa ponavljali. Vendar nihče ni mislil, da je zadeva tako resnega značaja. Zato so se tem bolj začudili, ko je zjutraj ni bilo doma. Obveščeni so bili o tem sosedje, ki so jo šli iskat. Našel jo je okrog 10. dopoldne Jože Ponikvar ml. utopljeno v strugi cerkniškega potoka ob tako zvani "Ločici" nad Šerkovo žago. Voda je tam plitva, komaj 40 centimetrov globoka. Utopljenka je imela glavo v vodi, z roko pa se je krčevito oprijemala za vejo. Blizu nje na grmu ob vodi so našli ruto. Poklican je bil zdravnik dr. Pintar, ki pa je mogel ugotoviti samo smrt, ki je nastopila že pred več urami. Prav tako so bili obveščeni tudi orožniki, ki so ugotovili dejanski stan, nakar so rajnico na nosilnicah odnesli domov. Od doma je morala v poznih nočnih ali zgodnjih jutranjih urah, kjer je v duševni zmedenosti tavala okrog—sledovi so kazali pot tudi na pokopališče—nato pa je po vsej verjetnosti zašla na omenjeno mesto, kamor je baje hodila nabirat zgodnje cvetlice, kjer jo je dohitela smrt.

—V Ljubljani je umrla Lina Poltnigg roj. Brilli, dolgoletna knjigovodkinja tvrdke I. C. Mayer. — V splošni bolnišnici je umrla Marija Virant roj. Sancin, vdova po finančnem komisarju. — Umrla je Frančiška Kunc, soproga fotografa. — V splošni bolnišnici je za pljučnico umrl Franc Grmovnik, zasebni pisarniški uradnik, star 62 let.

—o—

DNEVNE VESTI

325 japonskih zrakoplovov uničenih

Hankov, Kitajska, 4. marca. Kitajci so tekom zadnjih mesecev dobili mnogo novih zrakoplovov in uspešno tekmujejo z japonskimi vojaškimi zrakoplovi. Od začetka vojne med Kitajsko in Japonsko, je bilo že 325 japonskih zrakoplovov izstreljenih iz zraka in uničenih. Pri tem so Japonci zgubili najmanj 700 svojih najboljših zrakoplovcev, ki so bili v nesreči ubiti. Japonska je imela začetkom julija meseca lansko leto nekako 2,000 vojaških zrakoplovov.

—o—

Glasovanje glede davkov

Končni izid glasovanja za nove mestne davke in za nove okrajne davke v treh slovenskih vardah mesta Clevelanda je bil tak, kot ga je že naprej pričakovala "Ameriška Domovina." Velika večina naših državljanov je glasovala proti novim mestnim davkom, a velika večina za okrajne davke v prid siromakom, slepim, jetičnim itd. V 23. vardi so uradne številke sledeče: za nove mestne davke 2,024 glasov, proti 2,555, za okrajne davke 3,286, proti 1,308. V 28. vardi je izid sledeč: za nove mestne davke 2,459, proti 2,658, za okrajne davke 3,725, proti 1,447. Izid v 32. vardi: za nove mestne davke 3,819, proti 4,210, za okrajne davke 5,703, proti 2,372 glasov. Zanimivo je tudi dejstvo, da so se letos naši ljudje v veliko večjem številu udeležili teh izrednih volitev kot druga leta. V splošnem pa je v Clevelandu glasovala komanj polovica vseh državljanov. V Clevelandu je bilo oddanih vseh glasov 186,137, dočim je vseh registriranih državljanov nad 350,000. Torej vedno manjšina odločuje. Omenjeni davki so bili završeni od ljudi meseca novembra, ko je glasovalo nad 300,000 državljanov, a sprejeti so bili sedaj, ko je glasovala komanj polovica državljanov.

Reki Arkansas in White sta prestopili bregove in več kot 5,000 ljudi pregnali iz hiš. Za poplavljence skrbi Rdeči križ.

MALI OGLASI

Gostilna naprodaj

zaeno z vso opremo, ki je primerna za restavrant. Lahko se dobi tudi pogodba. Vprašajte na 1245 E. 55th St. Tel. HEnderson 2865. (54)

Odda se v najem

spalna soba in kuhinja. Pripravno za dve osebi. Vprašajte na 1121 E. 66th St. (54)

Naprodaj je peč

za kuhanje. Peč je na plin. Vprašajte na 16115 Huntmere Ave. (54)

Zamenjana sinova

FRANCOSKI ROMAN

Med preiskovalnim sodnikom in med obtožencem se nahaja najvišja sodnija, čudovita ustanova posredovalca — porota.

Porotniki se ne zadovoljijo samo z moralno obsodbo. Porotniki so na nevtralnih tleh, med državnim pravdnikom in med branilci. Oni zahtevajo materialnih in točnih dokazov. Sodnik dvajsetkrat obsodi, dočim porotniki dvajsetkrat oprostijo, kadar nimajo absolutno neizpodbitnih dokazov.

Pri misli, da zna njegov zločinec pobegniti kazni radi nepopolnih dokazov je napolnila Pera Tabareta z grozo. Kri mu je vrela v žilah in že je poslal desetkrat vse porotnike v peklo.

Kaj enakega bi se moglo zgoditi le, če sodnik ni dal pravih navodil porotnikom, če je policija nerodno nastopila ali pa če je bil preiskovalni sodnik — trapast.

Tako globoko je bil pogreznjen v enake misli, da ni slišal, ko so se vrata odprla, pač pa je nadaljeval s svojim premišljevanjem, ne vedoč, da se nahaja v sodnikovi navzočnosti.

Iz premišljevanja ga vzbudi glash Daburona.

"Gotovo mi boste odpustili, gospod Tabaret, ker sem vas pustil tako dolgo samega."

Stari možakar vstane, pozdravi in reče:

"Pri moji veri, gospod, saj niti čutil nisem, da sem sam."

Daburon stopi popolnoma v sobo in se vsede k mizi nasproti Tabaretu. Očividno je bil jako izmučen.

"Dolgo sem premišljeval," začne sodnik, "o tej aferi — "

"In jaz," ga prekine Tabaret, "sem se ravno vpraševal, kako se bo vikomt obnašal, ko ga bodo aretirali. Po mojem mnenju ni nič bolj važnega kot opazovati osebo v trenutku aretacije. Ali bo skušal ustrahovati policiste? Ali jim bo grozil, da jih požene iz hiše? To je običajna taktika plemenitih zločincev. Po mojem mnenju bo ostal vikomt popolnoma miren, in to je tudi logično. Najbrž bo izjavil, da je postal žrtev nesporazuma. Zahteval bo, da ga preiskovalni sodnik nemudoma zasliši. Ko se to zgodi tedaj bo hitro razjasnil svoj položaj."

Stari možakar je govoril s tako prepričevalnim glasom, da sodnik Daburon ni mogel zadržati smeha.

"Tako daleč še nismo prišli," reče.

"Toda v kratkem bomo tam, v nekaj urah," odvrne Tabaret hitro. "Upam, da boste zjutraj odredili aretacijo zločinca."

Sodnik se strese, kot se strese bolnik, ko vidi zdravnika z nožem prihajati k operacijski mizi.

Trenutek za akcijo je prišel.

"Vi ste točni, gospod Tabaret," reče sodnik. "Vi ne vidite nobenih zadržkov?"

"Nobenih, ko imamo enkrat zločinca v rokah. Kdo drugi neki bi mogel izvršiti ostudni umor? Kdo drugi je imel dobiček od tega, da zgine vdova Lerouge kot on? Ubogi Noel! Prepošten je, da bi dobil v roke to propalico, ki gre do skrajnosti, da doseže svoj namen. Noel je začel s tožbo, da pride do svojih pravic in premoženja."

"Da, toda — "

Detektiv začudeno pogleda sodnika.

"Ali mislite, da znajo nastati kake težave?" zahteva Tabaret.

"Brez dvoma," odvrne Daburon. "To je stvar, ki zahteva skrajne opreznosti. V takih slučajih kot je naš ne smemo udariti prej, dokler absolutno ne doženemo, da bo udarec zadel. Toda mi imamo v rokah le domišljevanja. Bodimo previdni, ne prenaglimo se! Pravica na nesrečo ne more popraviti svojih napak. Kadar zadene njena roka moža, četudi krivično, pusti na njem madež za vse življenje. Pravica mogoče spozna svojo napako in jo na glas prekliče, toda zaman. Javno mnenje, mnenje idiotov, to grize in davi naprej."

Staremu Tabaretu je skoro srce zastalo, ko je čul te besede. Njemu kaj enakega niti na misel ne bi prišlo.

"Naša sumničenja imajo sicer dobro podlago," nadaljuje sodnik. "Toda ako nas zavedejo na napačno pot, tedaj postane ta mladi mož silno nesrečen, da ne govorim o razžaljeni pravici. Taka napaka bi vzbudila javno debato, zahtevala bi preiskavo, vzbudila bi nezaupanje do sodnij, in to v času, ko se ljudje nič kaj radi ne pokorijo oblastem."

Sodnik se sklone nad mizo in zopet začne premišljevati.

"Nobene prilike nimam," misli Pere Tabaret. "Opraviti imam z omahljivcem. Namesto da bi podvzel akcijo, pa dela govore, namesto, da bi podpisal zaporno povelje, ustvarja postavne teorije. Presenečen je od mojega odkritja, in mož kar ne more razumeti položaja. Namesto, da bi se veselil mojega prihoda in uspeha, bi gotovo raje plačal, stavim, deset frankov, da bi ga pustil mirno spati naprej. Oh, prav gotovo bi rad potegnil male ribice v svojo mrežo, toda velike ribe mu povzročajo strah. Velike ribe so nevarne, pa jih pusti plavati."

"Najbrž," reče zdajci sodnik glasno, "bo zadostovalo, ako podpišem povelje za preiskavo, in nadaljno povelje, da pride zatoženi pred sodnijo."

"Potem je vse zgubljeno!" vzklikne Tabaret.

"Zakaj, če smem vprašati?"

"Gospod, nama nasproti stoji zločinec izvanredne zmožnosti. Zločin je bil izvršen z največjo prekanjenostjo. Skoro po čudežu smo prišli na delno sled."

"Očividno je," odvrne Tabaret, "da je najin nasprotnik že vnaprej videl vse, absolutno vse, razne možnosti, da ga bodo sumničili, ker je tako visokega stanu. Ako boste odlašali z aretacijo, tedaj je on rešen. Prišel bo v vašo pisarno tako samostojno kot vaš pisar. Prinesel vam sijajne proti dokaze, proti katerim ne bo ugovora. Dokazal vam bo, da je prebil noč v torek pri osebah najvišjega rodu. Večerjal je pri grofu Mauchinu, igral je z markizom tako in tako in prenočil pri vojvodi Arthor. Ves čas je bil v stikih s to baronovko, z ono grofico. Skratka, njegov stroj bo tako perfektno sestavljen, da vam ne bo drugega preostajalo, kot odpreti vrata pisarne in ga s pokloni in ponižnimi izrazi opravičila spremiti iz sobe. Edini način, da se zavarujemo proti temu zločincu je hitrost, kateri ne more nasprotovati. Zasačiti in prijeti ga je treba takoj. Padite po njem kot strela iz jasnega neba aretirajte ga, ko se zbudi, pripeljite ga sem in začnite z izpraševanjem takoj."

Pere Tabaret umolkne, skoro prestrašen, misleč, da je govoril preveč in ne dovolj spoštljivo. Toda Daburon ni kazal nobenega znaka, da bi bil razžaljen.

"Nadaljujte!" reče z glasom, ki naj bi dajal pogum, "nadaljujte!"

"Torej," nadaljuje stari detektiv, "recimo, da sem jaz preiskovalni sodnik. Izdal sem zaporno povelje in v 20 minutah stoji obtoženec že pred menoj. In ne bom tipal okoli grma z raznimi vprašanji, pač pa začel z bitko takoj v sredini. Moja obtožba ga bo popolnoma pobila, da se mora podati, ko vidi, da nima prilike, da izbegne nepričakovanemu udarcu. Rekel mu bom: 'Človek, mogoče imate kak izgovor; dobro, dobro! Toda nam je dobro poznan tak sistem izgovorov. Pri nas ne boste z njim prodrli. Že razumem, da ste bili na drugem mestu ob času, ko se je izvršil zločin. Videlo vas je stotine oseb. Toda v resnici ste pa v istem času izvršili sledeče: 20 minut po osmi uri ste se umaknili iz hiše, in ob 35 minut čez osem ste se vsedli na Rueil postaji v vlak, ki pelje v Jonchere. Ob četrt čez devet ste potrkali na polknice stanovanja vdove Lerouge. Ona vam je odprla. Prosili ste jo za večerjo, in predvsem za pijačo. 20 minut čez devet ste ji zabodli dobro nabrušeno pilo med rebra. Ubili ste jo! Potem ste v stanovanju vse preobrnili ter zažgali gotove važne listine. Potem ste pa pobrali vse dragocenosti, ki so vam prišle pod roko, zavili vse skupaj v namizni prt in odnesli s seboj v namenu, da bo policija mislila, do je bil umor delo roparja. Zaklenili ste vrata in zagnali ključ proč.

" 'Ko ste dospeli do reke Seine, ste zagnali sveženj v vodo, nakar ste peš korakali do železniške postaje. Ob 11. zvečer ste se zopet pokazali v vaši družbi, kjer skoro niso opazili vaše odsotnosti. Dobro ste igrali svojo igro, toda oborožili se niste napram dvema nasprotnikoma: proti zastopnikom policije in proti — slučaju.

" 'Ta dva sta povzročila, da ste zaigrali igro. Napačno je bilo tudi, ker ste prišli v Jonchere z vašimi finimi čevlji in ker ste obdržali na rokah rokavice biserno-rjave barve, da ne omenim svilnega klobuka in dežnika. In sedaj priznajte svojo krivdo in prihranite si sodnijsko obravnavo, pa vam bom dal celo dovoljenje, da smete kaditi v celici one trabuke, ki vam tako ugajajo, in katere vedno kadite v ustniku iz morske pene.' "

Po daljšem molku vzame sodnik Daburon v roke pero in piše v naglici.

"Podam se," reče "Vikomt Albert de Commarin bo aretiran. To je pribito. Toda razne formalnosti in poizvedbe bodo trajale dalj časa. Najprvo bi rad stavil nekaj vprašanj grofu de Commarinu, očetu mladega vikomteja. Govoril bi tudi rad z mladim odvetnikom, vašim prijateljem Noelom Gerdy. In kar se tiče pisem, o katerih ste govorili, jih moram dobiti na vsak način v roke."

Ko sliši Tabaret Gerdy zavzame njegov obraz neskončno komičen izraz.

"Vrag naj vzame vse skupaj!" zakrikne Tabaret. "In boš te stvari sem se najbolj bal."

"Kaj pa?" vpraša Daburon.

"Potrebo preiskave omenjenih pisem. Noel bo sedaj dognal, da sem se vmešal v njegove zadeve in mu izmaknil eno pismo. Gotovo me bo zasovražil, bežal bo proč od mene, ko bo dognal, da je Tabaret — privatni detektiv.

Paul V. McNutt, komisar Zed. držav na Filipinih, se omenja kot možni kandidat za predsednika Zed. držav na demokratski listi leta 1940.

Dr. Kurt Schuschnigg, avstrijski kancler, ki ni nič kaj zadovoljen s Hitlerjevimi mahinacijami v Avstriji.

Anglija ojačuje postojanke v Sredozemlju. Tukaj vidite angleške čete, ki so bile premeščene iz Šangaja v Afriko.

Žogometne igralce že pripravljajo za sezono. Tukaj jih vidite, kako jim v parni kopeli jemljejo čez zimo nabrano mast s telesa.

Poročna slika nove egiptovske kraljice Faride, ki je bila šele zdaj dana v javnost. Pajčolan je dolg 24 čevljev ter je veljal $3,000.

Wiljem Miklas, predsednik avstrijske republike, ki se je sprva uprl nemškim zahtevam v Avstriji, toda se je pozneje moral podati.

Zemljevid centralne Evrope. Avstrija je sedaj žoga, katero premetavajo politiki.

Na desni vidite bivšega angleškega zunanjega ministra Anthony Edena, ki je raje odstopil, kot bi se podal zahtevam Nemčije in Italije. Govori se, da bo imenovan Eden za poslanika v Zed. državah.

VLOGE v tej posojilnici

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR INVESTMENT — INSURED UP TO $5000

zavarovane do $5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation,, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in društvene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave.

v Slovenskem Narodnem Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;

POŠILJA denar v staro domovino točno, po dnevnih cenah;

OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POHIŠTVOM

Pohištvo in vse potrebščine za dom,

6612 ST. CLAIR AVE.

HEnderson 2978

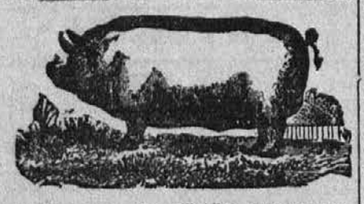

REJENI PREŠIČI NARAVNOST IZ DEŽELE

Vseh velikosti, živi ali osnaženi, pregledani od vlade. Meso v kosih, šunke, plečeta, loins, izvrsten špeh.

Koljeno vsak četrtek, dopeljemo na dom vsak petek. Dobite tudi izvrstno goveje meso in teletino po cenah na debelo.

H. F. HEINZ

VINE ST. WILLOUGHBY, O.

Telephone Wickliffe 110-J-2